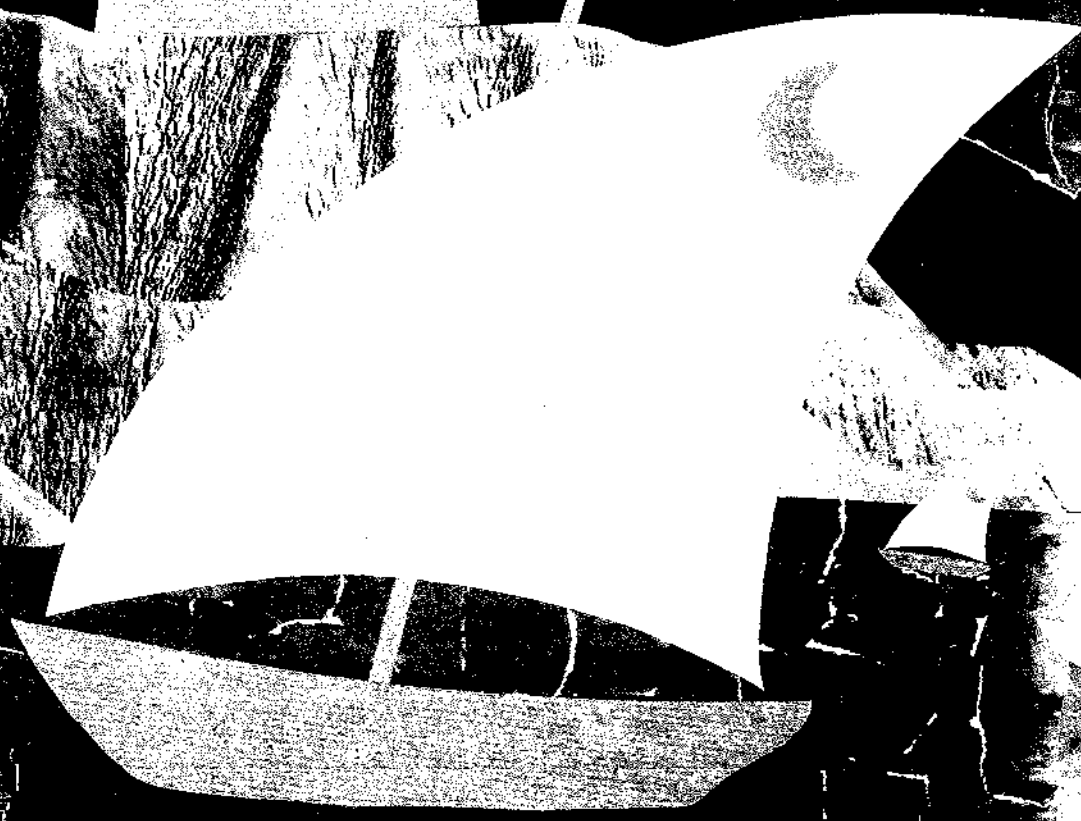
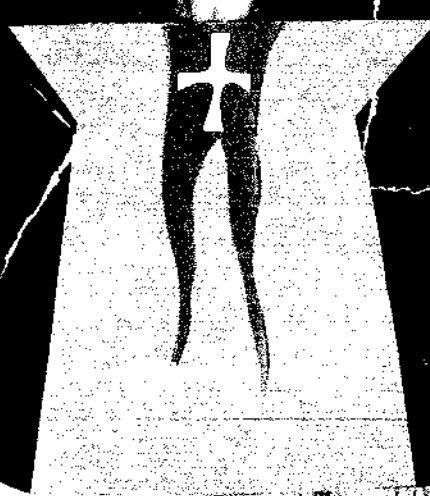

FESTES

DE

MOROS I CRISTIANIS

EL CAMPELLO 12 AL 15 D'OCTUBRE DE 1994

PROGRAMA D'ACTES

Antorxes

27 D'AGOST, Dissabte

21.00 h. Les noves capitànies iniciaran l'any fester amb la seua presentació davant del poble. Aquest acte d'exaltació dels càrrecs festers tindrà lloc a la plaça de Saint Christol les Allez, davant el pavelló nou. Durant la **PRESENTACIÓ DE LES CAPITANIES**, es farà la presentació del Llibret 94, a càrrec del Director de Política Lingüística **EN JESÚS HUGUET**, així com el lliurament del premi al guanyador del Concurs del Cartell Oficial Festes 94.

23.00 h. Després d'haver fet un mosset per a omplir la panxa, podrem gojar ballant fins la matinada amb una **ORQUESTRA**, al mateix lloc.

SETEMBRE

Aquest serà un any més el **MES CULTURAL** organitzat per la Junta Festera de Moros i Cristians, en el qual es realitzaran una sèrie d'activitats culturals. La informació sobre aquests actes la trobareu en el Llibret de mà.

1 D'OCTUBRE, Dissabte

18.00 h. En el marc de la **CASA DE CULTURA**, els més menuts ens oferiran una bona mostra dels nostres balls, dintre del ja tradicional **FESTIVAL INFANTIL DE DANSES** a càrrec dels alumnes de l'**ESCOLA DE DANSES L'ESTATXA** del Campello.

2 D'OCTUBRE, Diumenge

Aquest dia els diferents centres de gimnàstica del poble ens oferiran una exhibició de les diferents activitats que desenvolupen al llarg de l'any. Aquests actes tindran lloc al nou pavelló cobert, éssent l'horari:

- 11.30 hores, Gimnasio Koen.
- 18.00 hores, Gimnasio Cantó.

Dances menudes

Carrer Pla. (P.p. Alavés)

3 D'OCTUBRE, Dilluns

17.30 h. Els xiquets ens delectaran amb les seves habilitats damunt la "bici" en la "GYMKHANA" ciclista que tindrà lloc al carrer de JORDI JOAN

4 D'OCTUBRE, Dimarts

17.30 h. Arriba un dels moments més esperats pels xiquets, ja que també enguany ens visita PEPETA BANDERA perquè tots puguen jugar amb ella. El lloc, com de costum, al carrer de JORDI JOAN.

5 D'OCTUBRE, Dimecres

17.30 h. Continuem amb aquesta setmana dedicada als xiquets; a la PLAÇA DE L'ESGLÉSIA es celebraran els populars JOCS INFANTILS.

6 i 7 D'OCTUBRE, Dijous i Divendres

17.30 h. De nou, i abans de que la tan volguda PEPETA BANDERA passe a millor vida dins els dominis dels Masers, ens tornarà a visitar perquè tots els menuts passen jugant amb ella una estona agradable al carrer de JORDI JOAN.

8 D'OCTUBRE, Dissabte

19.00 h. Per acabar aquesta setmana dedicada als xiquets, a la CASA DE CULTURA hi haurà una representació de TEATRE infantil.

23.00 h. Com a preludi del que ens espera, que no és poc, i com que després no els serà possible ballar a molts, a la PLAÇA DE L'ESGLÉSIA es farà l'esperada REVETLA DELS FESTERS, en la qual comptarem amb una gran orquestra que ens carregarà les piles per a totes les festes.

24.00 h. Per segon any, de l'era moderna de la Junta festera, els membres del grup SALPASSA amb la col·laboració desinteressada dels veïns, tornaran a posar guapo el carrer PAL, arreglant-lo amb els millors vestits i adorns perquè lluisca preciosos durant les festes.

9 D'OCTUBRE, Diada Nacional del País Valencià

09.00 h. El poble serà despertat amb el volteig de campanes, trons i el so de la COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS DEL CAMPELLO, que recorrent tots els racons del poble portaran la música i la festa a tothom.

12.00 h. Amb motiu del dia Nacional del País Valencià, es treurà en PROCESSÓ CÍVICA, per l'itinerari habitual, el PENÓ DE CONQUESTA, símbol i estendard del nostrat país, per retre-li homenatge.

En finalitzar aquest acte, es farà al incomparable carrer PAL la tradicional DANSÀ POPULAR DE L'ALACANTÍ. Com a caps de dansà estaran els components del grup SALPASSA, restant tot el poble convidat de participar-hi.

14.00 h. A la PLAÇA DE L'AJUNTAMENT, tindrà lloc la primera MASCLETADA de les festes a càrrec de la pirotècnia CABALLER.

14.30 h. És l'hora que cada barraca es faça el DINAR, per si no vos en recordàveu. Però no oblideu que a les postres, haureu d'ofertir a tots els amics i visitants dolços, moscatell i d'altres licors de la terra.

20.00 h. A la CASA DE CULTURA, L'ASSOCIACIÓ MUSICAL L'AVANÇ DEL CAMPELLO ens oferirà el tradicional CONCERT DE MÚSICA FESTERA, que com altres anys esperem que siga tot un èxit.

Ballant dansa

10 D'OCTUBRE, Dilluns

17.30 h. Abans de que la tan volguda Pepeta Bandera passe a millor vida dins dels dominis dels Masers, ens tornarà a visitar per última vegada en aquest any, al carrer Jordi Joan.

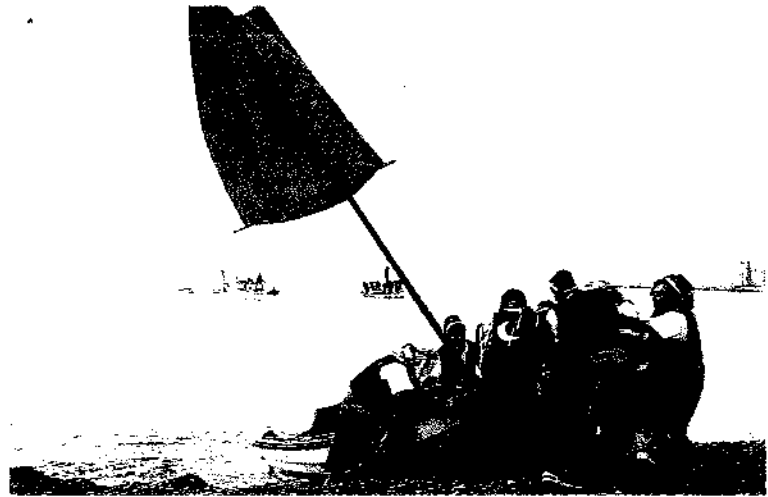
11 D'OCTUBRE, Dimarts

21.00 h. El poble canviarà de colors quan s'inagure l'ENLLUMENAT ARTÍSTIC.

22.00 h. LA COLLA DE DOLÇAINERS DEL CAMPELLO, des de l'Ajuntament fins la plaça de l'Església, farà una cercavila acompanyant el Pregoner, les autoritats i la Junta festera.

23.00 h. Les nostres festes de Moros i Cristians arrancaran quan el pregoner d'enguany, el canta-autor i actor OVIDI MONLLOR les done per encetades amb el seu PREGÓ. A continuació es farà una solta de GLOBUS i es cantaran les ALBADES.

24.00 h. Dins l'Església parroquial, es farà el tradicional CANT DE LA SALVE i altres gojos a la MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS, patrona del Campello i del País Valencià.

Els moros han fondejat. (P.p. Alavés)

12 D'OCTUBRE, Dimecres

04.00 h. Els festers aniran acostant-se, a poc a poc, al campament cristià situat al CLOT DE L'ILLOT davant l'alerta donada per l'amenaça d'un atac del bàndol moro. Atac sense caràcter sorpresa, car tots els anys venen amb el mateixos romanços.

05.00 h. Trons i arcabuseria.

07.00 h. Nota: per favor, les tropes mores vagen embarcant-se al moll.

08.00 h. Les tropes mores aconsegueixen fer el DESEMBARCAMENT, comença una cruenta batalla d'arcabuseria per defensar la platja. Les tropes cristianes reculen fins la TORRE DE LA ILLETA, on s'hi refugien.

Recull de festers

Entrà cristiana

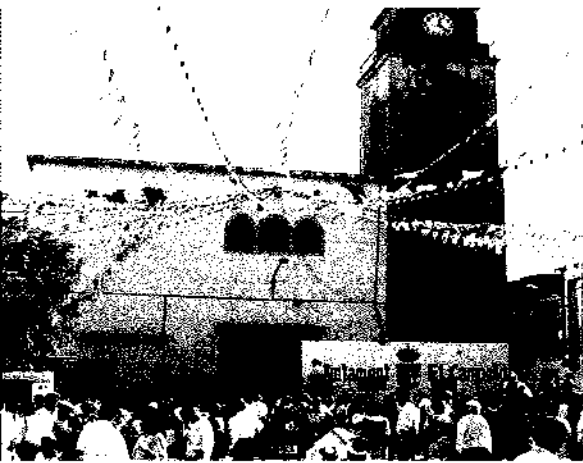
- 08.30 h. Moros i Cristians mantenen la primera AMBAIXADA, com no arriben a cap acord amb les paraules, és de nou el foc dels arcabussos el que fa que els moros guanyen la torre.
- 09.00 h. Les comparses cristianes puguen a defensar el poble, seguides per les mores. Tots arriben a l'Ajuntament, on les autoritats locals faran la RECEPCIÓ DE CAPITANIES.
- 11.00 h. Es celebrarà una missa en honor de la MARE DE DÉU DEL PILAR.
- 18.00 h. Comença l'ENTRADA DE BANDES DE MÚSICA de les distintes comparses per l'itinerari habitual.
- 19.00 h. ENTRADA CRISTIANA. Començant des del carrer de Sant Joan Bosco fins les portes de l'Ajuntament nou, les comparses desfilaran amb les respectives bandes de música. Obrint l'entrada anirà el bàndol cristià amb la seu capità al front, per a passar després a la Capitania Mora i la resta de comparses mores en l'ordre habitual.
- 23.00 h. Una esplèndida ORQUESTRA animarà la gent que no tinga ganes d'estar-se a les distintes barraques.

13 D'OCTUBRE, Dijous

- 09.00 h. Les Capitànies i els festers, que encara estiguen en peu, començaran la DIANA, que finalitzarà amb un bon esmorzaret a les barraques.
- 11.00 h. Els moros comencen el seu ALARDO amb forta arcabusseria per tal de conquerir el castell. Els cristians es defenen i es fan forts darrere les muralles del castell.

Alardo

Plaça l'església

- 12.00 h. Els moros arriben al castell i es representa l'AMBAIXADA MORA. Els dos bàndols lluiten amb força fins que els moros guanyen el castell i amb ell tot el poble.
- 19.00 h. ENTRADA MORA. Amb l'itinerari del dia anterior, tornaran a desfilat les comparses, però aquesta vegada es el Capità Moro i la resta de comparses mores els qui obrin la desfilada, i la Capitania Cristiana i les comparses cristianes les qui la tanquen.
- 24.00 h. Tots els festers prendran els carrers amb les bandes de música.

14 D'OCTUBRE, Divendres

- 09.00 h. Tornaran les capitànies i els festers a fer la DIANA i a carregar els cossos esmorçant a les barraques.
- 11.00 h. Els cristians, ferit el seu honor, llançaran el seu ALARDO contra els moros i avançaran fins el castell amb el fi de reconquerir-lo.
- 12.30 h. El bàndol cristià demana al moro en l'AMBAIXADA CRISTIANA que abandone les terres del Campello. Després d'una forta lluita, el Capità Cristià pren el castell i fa fora el Capità Moro.

- 13.00 h. Per celebrar la victòria, els dos bàndols faran l'ENTRADETA INFORMAL pels carrers coneguts. Eixirà davant el bàndol cristià i després el moro.
- 20.00 h. Per culminar aquestos tres dies, ens tirarem a l'Avinguda de la Generalitat per fer la RETRETA, on la imaginació supera el cansament acumulat.
- 23.00 h. De nou una orquestra ens animarà la REVETLA.

15 D'OCTUBRE, Dissabte

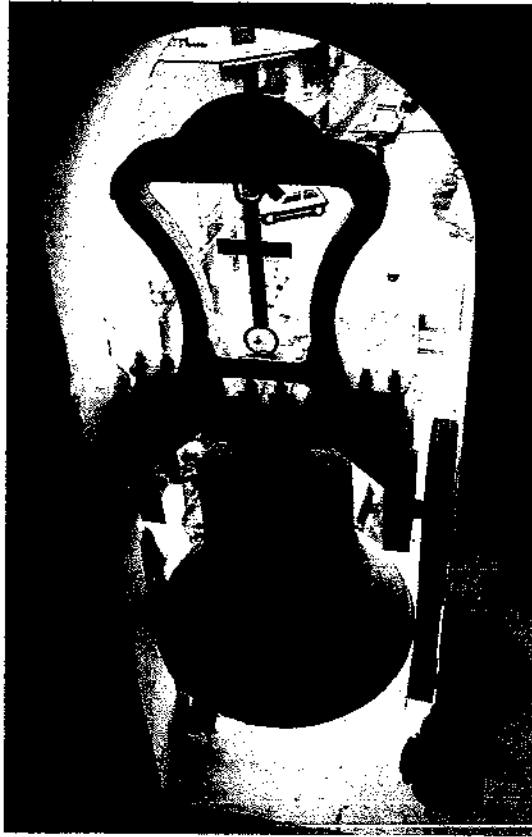
- 09.00 h. El dia de la festa major, començarà amb DESPERTADA amb la COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS DEL CAMPELLO.
- 11.00 h. Missa concelebrada a l'església parroquial.
- 12.30 h. Tots els festers i poble participarà en l'OFRENA DE FRUÏTS I FLORS a la MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS, patrona del Campello i del País Valencià.
- 14.00 h. La pirotècnia CABALLER ens oferirà la segona gran MASCLETADA al lloc de costum.
- 20.00 h. Solemne PROCESSÓ de la patrona del Campello i del País Valencià la Mare de Déu dels Desemparats. Quan finalitze aquest acte la pirotècnica CABALLER ens oferirà un grandios CASTELL DE FOCs ARTIFICIALS a l'avinguda d'Ausiàs March.
- 23.30 h. Finalitzarem aquestes festes de 1994 de la millor manera, és a dir, ballant a la plaça de l'Església en la DARRERA REVETLA.

Ofrena de flors

**PASSEU-HO BÉ,
SALUT I FINS L'ANY QUE VE.**

HORARI DE CULTS

"Campanar". (P.p. Alavés)

A partir del dia 3 d'octubre, comença el Novenari a la Nostra Patrona la MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS.

Totes les vesprades, a les 7 hores: Rès del Sant Rosari, Novena, Santa Missa i Cant de la Salve.

11 D'OCTUBRE, DIMARTS.

A les 12 de la nit, Cant de la Salve i dels Gojos tradicionals en honor de la Nostra Patrona la Mare de Déu dels Desemparats.

12 D'OCTUBRE, DIMECRES.

A les 11 del matí, missa en honor de la Mare de Déu del Pilar, Patrona de la Guàrdia Civil.

13 D'OCTUBRE, DIJOUS.

Missa resada.

14 D'OCTUBRE, DIVENDRES. Festivitat de la Mare de Déu dels Desemparats.

A les 9 del matí: Missa resada.

A les 11 del matí: Missa Solemne en honor de la Patrona, la Mare de Déu dels Desemparats.

15 D'OCTUBRE, DISSABTE. Festivitat de Santa Teresa de Jesús.

A les 9 del matí: Missa Resada.

A les 11 del matí: Missa Solemne Concelebrada.

A les 12'30 del matí: Ofrena de Flors i Fruïts a la Patrona, la Mare de Déu dels Desemparats.

A les 8 de la vesprada: Solemne Processó de la Nostra Patrona la Mare de Déu dels Desemparats i de la titular de la Parròquia, Santa Teresa de Jesús. Recorrerà l'itinerari de costum.

17 D'OCTUBRE, DILLUNS

A les 7 de la vesprada, Santa Missa pels morts del Campello

DE MOROS I CRISTIANS...

Hola amics lectors del Llibret:

Ací estem en ple mes de juliol, gent "mora" i gent "cristiana" per a saludar-vos i desitjar-vos unes bones Festes.

Ací ens trobem parlant de festa, parlant de les nostres benvolgudes coses, parlant del que més ens agrada... I estant així pensant; què escriurem, què posarem... ens ve al cap una rondalla que parla de moros, de pobles veïns, de vaixells i tempestes, d'un mariner i una Mare de Déu bonica i xicoteta. Està arreplegada a Santa Pola pel nostre apreciat mestre Joaquim González i Caturla.

Ací està, esperem us agrade:

LA MARE DE DÉU DEL LORETO DE SANTA POLA.

S'escolava, segons diuen, l'any 1643. En aquelles terres d'Andalusia va esclatar una revolta molt violenta dels moros que encara quedaven per aquelles contrades. La insurrecció morisca va agafar els cristians totalment desprevinguts, cosa que aprofitaren els moros per cometre, com sempre sol passar, tota mena de malifetes.

Els revoltats, que anaven devastant aquelles terres a sang i fetge, arribaren al poble del Puerto de Santa María i començaren a saquejar-lo, principalment esglésies i convents.

I en aquell poble vivia una dona anomenada María Guadalupe, que tenia una imatge

molt bonica de la Mare de Déu. Com que les coses anaven tan malament i ella temia que els moros agafarien i cremarien la imatge, isqué corrents de sa casa i féu cap al port. Al carrer tot eren crits i fogueres, l'aire era ple de fum i María Guadalupe, amb la imatge embolcallada dins un mantell, arribà al moll on va veure una embarcació que era a punt de salpar. La dona féu senyals al patró i tot panteixant li pregà que salvara aquella imatge. El mariner prengué la talla de la Mare de Déu i demanà a la dona on volia que la portara. Ella, amb la veu entretallada, que ni alenar podia, li digué que deixara la imatge al primer port que tocara. Dit açò, el vaixell es féu a la mar portant aquella preciosa Mare de Déu.

I cal dir que tant l'embarcació com el patró eren de la Vila Joiosa i quan el mariner desembolcà la imatge, la trobà tan bonica que decidí de no tocar terra fins que no arribara al seu poble: aquella Mare de Déu tan xicoteta i tan blanca seria per a la Vila.

El vaixell seguia el seu rumb a tota vela trencant pel cap de Pals cap al nostre país. El mariner anava molt content, si tot seguia bé, prompte arribarien a les envistes del seu poble. Llavors es congriaren uns núvols grans i grossos com immensos borrallons de cotó, la mar mudà la color i començà a unflar-se mentre un vent fortíssim alçava onades furioses. El patró no sabia què fer, encara faltava un bon tros per arribar a la Vila i aquell temporal tan fort podia provocar un naufragi. Sense pensar-ho més, l'home guià la nau cap al primer port que trobà, i aquell port era el de

Santa Pola. El nostre mariner entrà al port, atracà i després d'amarrar la nau, saltà en terra.

Aleshores començà l'home a pensar si devia deixar a Santa Pola, que era el primer port que havia tocat, aquella Mare de Déu tan bonica. Ell havia promès a aquella dona que deixaria la imatge al primer port que arribara però..., ben mirat, era ell qui havia salvat aquella Mare de Déu del perill dels sarraïns. "Si jo me l'enduc a la Vila, la portaré a l'església —pensava el mariner— i tots em preguntaran i tots sabran que he estat jo qui he evitat la destrucció d'aquesta imatge". Així és que l'home va callar i no va dir res de la Mare de Déu que portava dins el seu vaixell.

A l'endemà va nàixer un dia clar i lluminós, el cel estava ras i feia molt bona mar. "Ara és la meua —es va dir el mariner—, anem a la Vila". L'home pujà a la barca i s'aparellà per desamarrar. Passat uns moments, el vaixell sortia a la mar. Però tan bon punt passà per l'espigó, a l'eixida del port, el patró notà com la mar anava canviant i a poc a poc les ones esdevenien més grans i més seguides. Mirà al cel i observà que l'horitzó s'omplia d'unes nuvolades amenaçadores. Però ell no era un covard, de cap de manera, i decidí de continuar el seu viatge. De sobte, una ona molt forta pegà de costat i el vaixell féu un cruixit llarg com un llament. I de seguida els núvols cobriren el cel, que s'enfosquí ràpidament i començà la nau a pegar fortes brandades. I cada ona que venia semblava voler endur-se amb ella l'embarcació, i el patró, tot nerviós, dubtava i mirava el cel que no s'aclariria. Ben al contrari, la gropada avançava negra i els trons retrunyien entre els núvols com si volgueren esgarrar la volta del cel. I en passar prop del cap de Santa Pola, el mariner va veure com les onades s'estavellaven amb força contra les roques alçant vels de bromera.

Últimament, el mariner va comprendre que no tenia altre remei que tornar-se'n a Santa Pola. I allò semblava cosa d'encantament perquè en ser que el vaixell entrà al port, cessà el vent i entre els núvols començà a aparèixer de bell nou el blau fulgent del cel. L'home atensà el vaixell al moll i desembarcà: a l'endemà tornaria a intentar-ho.

Al tercer dia va eixir un matí esplèndid i el nostre mariner considerà que avui no podia fallar, que ara tot aniria bé i que podria portar al seu poble aquella preciosa imatge. Però en ser que posà els peus a la coberta del seu vaixell, començà a moure sobtadament un temporal, i la mar, que feia un moment apareixia calma, començà a picar-se com si estiguera bullint. Llavors el patró hagué de reconèixer que allò estava de Déu i que no podria eixir de Santa Pola si faltava a la seua paraula; així és que agafà la imatge de la Mare de Déu, desembarcà i la donà al poble. Fet açó, ell pogué arribar a la Vila sà i segur.

I és des d'aquell dia que la Mare de Déu del Loreto és a Santa Pola, com ella volia.

A que sí us ha agradat?

Doncs bé, fins a una altra vegada i que gaudiu de les Festes.

CAVALLERS DE CONQUESTA - MARROCS

Juliol - 94

GLOSSARI:

s'escolava: transcorria

envistes: a prop

gropada: tempesta sobtada

congraren: formaren per agrupació

Extracte del discurs de presentació del programa de festes de Moros i Cristians 1993 del Campello

La Festa de Moros i Cristians presenta una àmplia difusió geogràfica: Múrcia, Aragó, Extremadura, Donostia, Navarra, etc., però cal considerar-la essencialment com valenciana.

Una anàlisi de la Festa com a expressió social i cultural del poble ha de partir d'una consideració inicial i determinant: la sòlida empremta popular que entranya. La Festa la realitza el poble i és per al poble; és a dir, els elements fonamentals de la Festa són els veïns, tant els protagonistes directes com els passius (o "festers espectadors", com deia un estudiós dels moros i cristians, Salvador Doménech), produint-se entre ambdós grups una osmosi sense la qual no tindria sentit la celebració.

És, per tant, la Festa una clara i evident "expressió social i cultural d'un poble", o, dit d'una altra manera, els Moros i Cristians són reflex fidel d'una forma de manifestació popular. De la manera d'exterioritzar-se una comunitat.

Per això, la llengua, el senyal d'identitat capdal del poble valencià, ha d'estar present en la festa no en posició complementària sinó com a element fonamental de la mateixa celebració.

És evident que la gran eclosió es produeix al segle XIX, en plena i profunda castellanització dels valencians, el que avalaria (tal com han manifestat historiadors del prestigi d'Enric Llobregat o Sebastià Garcia

P.p. Alavés

Martínez) que moltes de les manifestacions literàries es feren en castellà i no en la nostra llengua (cas de les "ambaixades" per exemple). Però no ho és menys que això respon a una època concreta i, que ara, caldria rectificar. Encara m'atreveria a dir més: eixes expressions en castellà sovint responen a estructures lingüístiques internes valencianes el que redunda en uns parlaments, en ocasions, ingènuament maniqueus, ripiosos i ampul·losos que tenen valor ple si qui escolta està familiaritzat amb el valencià però que per al castellanitzat absolut perden força i gràcia.

Per això, cal considerar trascendents actituds i accions com la del Campello, recuperant per a la llengua dels valencians espais tan importants com el de les publicacions festeres. Exemples com aquest és el que ens ajudarà a fer més autèntica la festa. A convertir-la, de veres, en expressió cultural d'un poble. Del Campello, de tot el poble valencià.

JESÚS HUGUET

El desembarco moro y la entrada inician mañana las Fiestas de Moros y Cristianos

Las Fiestas de Moros y Cristianos de El Campello comienzan mañana de madrugada con el desembarco moro en la costa de la población. Para hoy está previsto que se inaugure el alumbrado artístico instalado en las calles de la población, mientras que por la noche se pronunciará el pregón de fiestas. El desembarco, el acto emblemático de las fiestas compelleras, que se desarrolla en la zona de la Torre de la Illeta, comenzará a las 5 de la madrugada con un tiroteo, tras el cual las naves moras se adentrarán en el mar. El desembarco se las huestes musulmanas está previsto para las 8 de la mañana.

Los actos principales de las Fiestas de Moros y Cristianos de El Campello comienzan mañana con el desembarco, que será de madrugada, así como el desfile de la entrada, que se celebrará por la tarde. No obstante, esta noche se pronunciará el pregón que da el inicio oficial a las fiestas.

Como ya adelantó este periódico, el Club Náutico local va a colaborar este año de forma especial con la Junta Festera en el acto del desembarco. La actividad comenzará a las 4 de la mañana con una concentración en el Clot del Illot, junto a la lonja del pescado.

A las 5 está previsto el tiroteo desde la playa, para a continuación iniciar el embarque de la fila de barcos de la flota invasora. Las embarcaciones estarán ancladas alrededor de las 7.30, y la llegada de las tropas musulmanas a la playa está prevista media hora más tarde.

Tras la lucha con fuego de arcabucería, y la posterior embajada desde la Torre, las comparsas irán desfilando con sus bandas de música hacia el Ayuntamiento, donde habrá una recepción municipal a las distintas capitánías.

VIRGEN DEL PILAR. A las 11 será la misa en honor de la Virgen del Pilar. A las 18.00 de la tarde se hará la entrada de bandas de música, que se dirigirán al inicio del itinerario donde comenzará, alrededor de las 19.00 de la tarde, desfile de la entrada. La jornada termina con la verbena en la Plaza de la Iglesia.

CLUB NÁUTICO. Como hemos dicho, el Club Náutico, cuyas instalaciones acogerán este año de forma especial a la fila de "Piratas Berberiscos", cuyos festeros toman parte importante en el desembarco, tendrá una programación especial.

A las 14.00 horas tienen previsto realizar una comida en las propias instalaciones del club, donde estará instalada la barraca. Se tiene previsto que en dicho almuerzo se deguste una parrillada de carne al estilo argentino, según han comentado a este diario los directivos del Náutico. Asimismo, a las 22.00 horas organizarán una cena en el mismo lugar.

El alcalde de El Campello, Mario Alberola, ha informado a este diario que él mismo asumirá la Concejalía de Fiestas, así como la vigilancia del protocolo durante estas jornadas. Como se recordará, esto ha sido debido a la dimisión de la hasta ahora edil de Fiestas, Marién Oncina. Alberola indicó su esperanza en que los actos se desarrollen con normalidad e invitó a todos a participar en las fiestas.

Hay que tener en cuenta que el Campello es un pueblo joven, pero a pesar de ello ha sabido recoger lo mejor de la fiesta de Moros y Cristianos de otras localidades alicantinas. La Junta Festera ha conseguido acoplar, que no copiar, estas fiestas a las necesidades e infraestructura de lo que El Campello quiere y puede hacer. El presupuesto de este año alcanza los 10 millones y medio de pesetas, dividido a partes iguales entre festeros y Ayuntamiento.

LO MEJOR DE CADA CASA

La Junta Festera ha conseguido acoplar lo que quiere y puede hacer.

Aunque el vicepresidente de la junta, José Luis González Cuervo, comente que "la crisis también llega a la fiesta", en poco más de una década ha sido suficiente para que las Fiestas de Moros y Cristianos de El Campello hayan adquirido una cierta importancia. Año tras año, la Junta Festera intenta ir mejorando y puliendo aquellos detalles que faltaron en la edición anterior. El pueblo se va volcando poco a poco. De momento es la gente joven la que mantiene la fiesta, precisa-

mente por eso, porque es una fiesta joven. Baste decir que de los más de 10.500 habitantes censados, cerca de 1.500 están integrados de alguna manera, lo que supone casi un 10 por ciento de la población.

José Luis González Cuervo, vicepresidente de la directiva que regirá la fiesta durante los próximos tres años, quiere destacar que "nuestra principal característica reside en la seriedad con la que nosotros abordamos el desfile en contrapartida con lo que luego supone la fiesta en las barracas". Esos dos aspectos vienen a poner de manifiesto el trabajo de la Junta Festera. Los desfiles de las comparsas han querido incorporar lo más puro de las fiestas más grandes, como las de Alcoy. González Cuervo añade que "a mucha gente de fuera le llega a extrañar que seamos tan ceremoniosos". Pero después, cuando llega la madrugada, El Campello se transforma y se cita en las barracas donde se reúne toda la "marcha" hasta altas horas de la madrugada.

Además de los desfiles, la Junta Festera de El Campello en colaboración con la Concejalía de fiestas ha elaborado un extenso programa de actos a lo largo de los 16 días que este año durarán las fiestas. Entre las actividades destacan las deportivas y culturales, con especial dedicación a los más jóvenes.

Más de 1.400 festeros participaron en la espectacular entrada cristiana y mora

La entrada cristiana-mora que se celebró el martes por la tarde en El Campello contó con la participación de más de 1.400 festeros. En esta ocasión la organización del acto no estuvo a la altura, ya que se registraron numerosos y prolongados cortes entre las comparsas, lo que deslució el acto ante los miles de festeros que acudieron a contemplar el desfile. No obstante, la entrada supuso un éxito para el bando cristiano, por su espectacular boato, destacando de forma notable el correcto desfile de las comparsas moras, que pusieron la nota de calidad festerera con su buen hacer.

El fallo en la organización del desfile de la entrada del martes provocó numerosos cortes que terminaron por desasosegar al numeroso público asistente. De entre el contenido de la entrada, en la que participaron alrededor de 1.400 festeros, según indicaron fuentes de la Junta Festerera, destacó el boato presentado por el capitán cristiano, con tres carrozas muy vistosas y una brillante realización, si bien, el bando cristiano no se lució en su forma de desfilar.

El bando moro, que cuenta en El Campello con superioridad numérica, también presentó un boato digno para su capitán y abanderada, pero donde más se lució fue en la correcta forma de desfilar, tanto de los escuadristas como por la calidad y el buen hacer de la mayoría de los cabos de fila, que, por lo general, aplicaron la más correcta ortodoxia festerera tradicional en las emblemáticas localidades que celebran estas fiestas. Como ya es habitual, de entre el bando moro destacó especialmente el grupo de Festeros de Los Pacos, con su peculiar forma de desfilar, que puso el final al desfile.

La tribuna del desfile estuvo presidida por el alcalde de la localidad, Mario Alberola, que estuvo acompañado del diputado José Riera, así como de algunos alcaldes de la comarca.

Asimismo, estuvieron presentes, aunque algo distanciados de la primera autoridad, dos ediles socialistas, entre ellos el teniente de alcalde Francisco Llopis, y otros dos ediles del PP.

Se hizo de notar la ausencia de más concejales socialistas, aunque Mario Alberola contó con la compañía del concejal del CDS, Rafael Juan,

así como de varios amigos personales, además del vicepresidente de la Junta Festerera, Luis González i Cuervo.

DÉCIMO ANIVERSARIO. La comparsa de los Tercios de Flandes cumple durante estas fiestas el décimo aniversario de su fundación. Con ese motivo, dicha comparsa, que pertenece al Bando Cristiano, ha escrito un extenso artículo ilustrado en la revista festerera, en el que narra paso a paso su historia.

Los Tercios, a pesar de ser una comparsa con poco, algo que es consustancial a casi todas las del Bando Cristiano, y en parte también por el escaso presupuesto, han realizado un gran esfuerzo al ostentar en dos ocasiones, en 1986 y 1992, las capitánias cristianas. Las dificultades han curtido a estos festeros, que se hicieron peculiares y controvertidos por su peculiar manera de desfilar.

Este grupo de festeros indica en su artículo que "nuestra historia es breve, pero a la vez intensa, puesto que en este pequeño espacio de tiempo hemos tenido el honor de vivir y organizar dos capitánias, con el esfuerzo que ello supone, tanto moral como económicamente". Los Tercios comenzaron su andadura en 1983, a cargo de un grupo de amigos con ilusión y ganas de participar en las fiestas.

"Inmediatamente adoptamos un estilo propio en indumentaria y forma de desfilar, perfilando perfectamente nuestra personalidad en poco tiempo; si bien la forma de desfilar que nos caracteriza levantó en un tiempo algunas críticas, supimos superarlas y seguir adelante, pensando siempre en realizar, si cabe, con nuestro grano de arena, la brillantez de nuestra fiesta.

El primer reto que afrontaron los Tercios fue organizar y ostentar la capitánia en el año 1986, "lo que pudimos realizar brillantemente pese a los pocos medios de que disponíamos; éramos pocos socios y en cuanto a nuestro presupuesto, partíamos de cero, ya que nuestro primer esfuerzo económico fue empleado en la confección de los trajes propios".

L'OFRENA DEL DIA 15 D'OCTUBRE

POTSER no siga jo, la persona més idonea per a escriure sobre la festa, ja que tan sols són set els anys que resideix al Campello, però no per això em sent menys campellera, ni per supost renunciï a la meua catalanitat.

En la meua trajectòria per les festes de MOROS I CRISTIANS, he participat des del primer any de la meua vinguda, primer en la comparsa AIN-KARIN (de grats records amb la bona acollida que em dispensaren els seus membres), per a després integrar-me en "la meua comparsa" ELS CAVALLERS DE CONQUESTA, dic meua perquè així ho sent ja que ha sigut un treball ardu, a la vegada que un repte, estar a on estem. També la meua col·laboració en la Junta Festerera, en la qual, a més a més, de guanyar grans amics, m'han fet sentir la festa més si cap.

He estat i estic en distintes ocupacions dins la festa, però això sí, des del primer any no he deixat de participar en l'ofrena que se li fa el dia 15 d'octubre a la MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS, aquest és un acte important per a mi, on li donem gràcies pels favors concedits al llarg de l'any, així com que les festes hagen transcorregut amb alegria i pau.

És molt bonic veure tanta gent, xiquets, joves i no tan joves, acudir a l'ofrena amb els seus vestits típics, les flors i els fruits. Per a mi les festes no serien les mateixes sense aquest acte ple de fe i colorit.

Per fer una mica d'història, he tingut de recabar informació, que jo no en tenia, d'algunes amigues. I segons m'han contat, aquest acte va començar fa més de vint anys, quan una colla de gent amb vestits populars, va acudir a retre-li

homenatge d'agraïment a la Mare de Déu. Posteriorment LOLI PAYÀ va dissenyar el vestit que coneixem de falda ratllada i jopeti negre brodat a l'esquena. Des de llavors ençà ha passat el temps i cada volta són més les persones que acudeixen, ja amb vestits rescatats amb la informació que ha anat acumulant el grup SALPASSA en el seu estudi d'usos i costums de la comarca de l'Alacanti.

Seria bo que seguirem amb aquesta autèntica festa que és l'ofrena a la Mare de Déu dels Desemparats, i que cada vegada en participaren més, per donar color i realç a un dels últims actes de la nostra festa de MOROS I CRISTIANS.

M.ª Carme Perez i Manresa
"LA CATALANA"

Sábado, 16 octubre 1993

BRONCA EN LOS MOROS DE EL CAMPELLO

Cruzada espumosa

Festeros y público se enzarzaron en una batalla campal en la retreta celebrada en El Campello debido a que una comparsa bañó con espuma y agua a todos los asistentes, incluidas autoridades. El alcalde, empapado hasta los huesos, junto a Policía Local y guardias de seguridad, se las vieron y desearon para intentar acabar con una verdadera pelea callejera que deslució uno de los eventos más destacados de los Moros y Cristianos que hoy terminan. Tras los incidentes, el alcalde, Mario Alberola, va a pedir a la Junta de Fiestas que tome medidas contra las dos comparsas implicadas en la trifulca. Por otro lado, entre los propios festeros no se entendía ayer cómo ha podido suceder un hecho de este tipo, mientras que otros achacaban lo sucedido a la desorganización.

La retreta acaba en una batalla campal entre festeros, autoridades y público

El bando cristiano de las Fiestas de El Campello no necesitó a sus oponentes moros para enzarzarse ellos solos en una batalla particular. El hacer la guerra por su cuenta no estaba previsto en el programa, pero los miembros de la comparsa "Jaime I" y los "Caballeros de la Conquista", demostraron el jueves durante el desfile de la retreta que es mejor guerrear entre ellos, aunque sea a cañonazos de agua, que

enfrentarse a los moros. El desfile de la retreta acabó como una batalla campal entre las dos comparsas y entre miembros del público asistente. La pelea resolvió finalmente a puñetazos y con el alcalde, empapado, la Policía y los guardias de seguridad intentando poner orden en medio de la calle resbaladiza por la espuma lanzada. Uno de los presentes sufrió un ataque y hubo de ser evacuado por la Cruz Roja.

Martes, 19 octubre 1993

Califica de "normal" la rociada de espuma a la Tribuna

La Junta Festera exculpa a la comparsa "Jaime I" del altercado en la retreta

El vicepresidente de la Junta Festera de Moros y Cristianos de El Campello, Luis González i Cuervo, manifestó ayer a este diario que en el acto de la retreta durante las pasadas fiestas, en el que hubo un altercado frente a la tribuna de autoridades, "no hubo un enfrentamiento entre comparsas, y la comparsa Jaime I no es culpable de lo que sucedió".

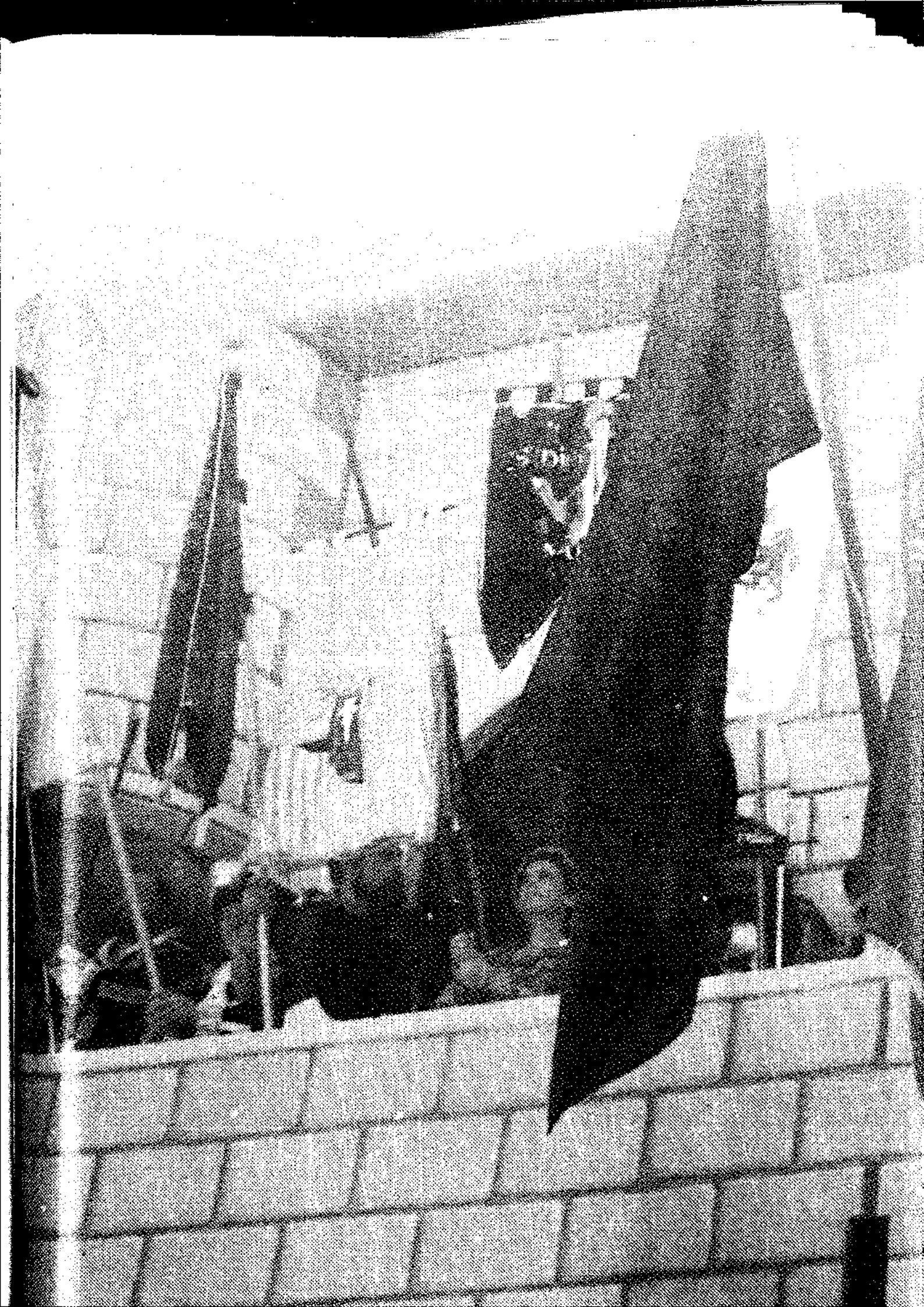
El vicepresidente indicó que "no hubo un enfrentamiento, sino un simple barullo", y aunque reconoció que el altercado "no está dentro de la normalidad del acto, todos sabemos y esperamos que la comparsa Jaime I haga alguna sorpresa de este tipo, es normal que hagan estas bromas, porque lo han hecho otros años".

Fuentes municipales señalaron ayer que los hechos ocurrieron "al darle una bofetada un miembro de una com-

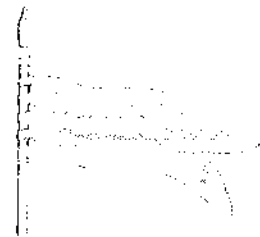
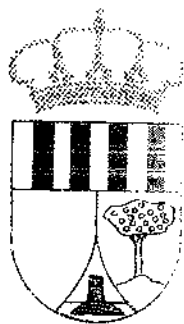
parsa, que no era de Jaime I, a otro festero de la comparsa Caballeros de la Conquista, que iban detrás de los de Jaime I". No obstante, dichas fuentes indicaron que muchos de los presentes en la tribuna de autoridades "quedaron empapados por el agua que lanzaban, pero eso es algo normal dentro del desfile de la retreta, y de la comparsa Jaime I, que siempre saca alguna novedad de este tipo".

El vicepresidente de la Junta Festera señaló que se iba a reunir con las comparsas implicadas para redactar un comunicado sobre los hechos, "porque lo que ha aparecido en la Prensa es falso; no ha habido desorganización, al contrario, han sido una de las mejores fiestas que hemos tenido a pesar del poco presupuesto, y los miembros de esta comparsa están dolidos con la imagen que se ha dado de ellos y de las fiestas".

Luis González, que estaba presente en la tribuna, no se sintió molesto, según ha señalado, con el lanzamiento de espuma por parte de la citada comparsa, porque "es normal que nos hagan alguna broma", y respecto al altercado dijo que "ha sido un comportamiento excesivo causado por una serie de circunstancias". Por su parte, el presidente de los jubilados, José Soler, que criticó con dureza la actuación de la comparsa Jaime I, dijo ayer a este diario que "pido disculpas a esos festeros si les he insultado con mis palabras, retiro lo que dije en un momento de acaloramiento".

Junta Festiva de J. M. y C.

El Campello